

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. Z., s. r. o.**, S., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. J. P., P. proti žalovanej: **A. Š., J.**, IČO: X., zastúpená advokátom JUDr. O. Č., W., **o zaplatenie 113 704 Sk (3 774,28 eur) s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb 14/2004, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob 106/2008-222 zo dňa 28. januára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob 106/2008-222 zo dňa 28. januára 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom č. k. 10Cb 14/2004-192 zo dňa 28. 01. 2008 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 113 704 Sk a úrok z omeškania vo výške 1% za každý deň omeškania zo sumy 54 696 Sk od 16. 09. 2001 do 21. 12. 2001, zo sumy 24 696 Sk od 22. 12. 2001 do 10. 06. 2002, zo sumy 22 696 Sk od 11. 06. 2002 do 18. 06. 2002, zo sumy 21 696 Sk od 19. 06. 2002 do 17. 07. 2002, zo sumy 16 696 Sk od 18. 07. 2002 do zaplatenia, zo sumy 38 184 Sk od 16. 10. 2001 do zaplatenia, zo sumy 33 024 Sk od 16. 11. 2001 do zaplatenia, zo sumy 25 800 Sk od 16. 12. 2001 do zaplatenia. Žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 1% za každý deň omeškania zo sumy 54 696 Sk od 06. 09. 2001 do 15. 09. 2001, zo sumy 38 184 Sk od 06. 10. 2001 do 15. 10. 2001, zo sumy 33 024 Sk od 06. 11. 2001 do 15. 11. 2001 a zo sumy 25 800 Sk od 06. 12. 2001 do 15. 12. 2001 zamietol. Konanie vo zvyšnej časti zastavil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 40 392 Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 18. 12. 2002 domáhal zaplata sumy 113 704 Sk s príslušenstvom titulom neuhradenia ceny za poskytnutú ochranu objektu na základe zmluvy o poskytovaní bezpečnostnej služby zo dňa 20. 05. 2001. Po vykonanom dokazovaní žalobe zväčša vyhovel a čiastočne konanie zastavil. Na základe odvolania žalovanej Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 1Cob 99/2005-105 zo dňa 21. 12. 2005 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že tento konal a vo veci rozhodol v neprítomnosti žalovanej, hoci na to neboli splnené podmienky podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), čím žalovanej odňal možnosť konať pred súdom. V ďalšom konaní súd prvého stupňa tiež rozhodol v neprítomnosti žalovanej podľa § 101 ods. 2 O. s. p., pretože táto sa i so svojím právnym zástupcom nedostavila ani na jedno z 8 nariadených pojednávaní, i keď neúčast' ospravedlnila. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na základe zmluvy o poskytovaní bezpečnostnej služby sa žalobca zaviazal poskytovať pre žalovanú strážnu službu v objekte rekreačného strediska „R.“ M.L.. Cena za poskytovanú službu bola dohodnutá na 86 Sk (bez DPH) za jednu hodinu a jedného pracovníka. Splatnosť ceny bola dohodnutá mesačne do 10 dní od doručenia faktúry. Pre prípad omeškania platby si účastníci dohodli úrok z omeškania vo výške 1% z fakturovanej sumy za každý deň omeškania. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Z dodatku č. 1 zo dňa 27. 11. 2001 vyplýva, že účastníci sa dohodli na prerušení poskytovania fyzickej ochrany objektu od 30. 11. 2001 do 01. 05. 2002 z dôvodu uzatvorenia objektu. Z faktúr č. 2/2001. 3/2001, 4/2001 a 5/2001 vyplýva fakturácia ceny strážnej služby od augusta do októbra 2001. Upozornením zo 06. 09. 2002 a 16. 09. 2002 žalobca vyzýval žalovanú na zaplata uvedení faktúr. Žalovaná sa bránila, že po skončení letnej sezóny 31. 08. 2001 účastníci uzavreli ústnu dohodu, že strážna činnosť bude poskytovaná bezplatne do 24. 11. 2001. Túto skutočnosť žalobca poprel, pričom poukazoval na to, že žalovaná každú faktúru osobne prevzala a ani následne nespochybnila fakturovanú výšku ceny poskytovaných služieb. Súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, pretože žalobca zmluvne dohodnuté služby poskytol a žalovaná ich prijala, čo potvrdila svojím podpisom a odtlačkom pečiatky na pracovných výkazoch za mesiac august – november aj v príslušných faktúrach. Výška fakturovanej ceny bola v súlade s čl. 1 bod 1 zmluvy, pričom žalovaná navyše písomne uznala svoj záväzok uhradiť i zvyšnú časť faktúry č. 2/2001. V časti o zaplata 1% úroku z omeškania vo výroku uvedených súm a lehotách žalobu zamietol, nakoľko zistil inú splatnosť žalovanou prevzatých faktúr ako si uplatnil žalobca. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3Cob 106/2008-222 zo dňa 28. 01. 2009 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 589,63 eur.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že tak ako súd prvého stupňa, prejednal vec v neprítomnosti žalovanej podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a na požiadavku právneho zástupcu žalovanej odvolacie pojednávanie dňa 28. 01. 2009 neodročil, pretože tak už urobil 12. 11. 2008. Predvolanie na pojednávanie určené na deň 28. 01. 2009 prevzal právny zástupca žalovanej dňa 17. 12. 2008, a preto mal dostatok času vytvoriť si podmienky pre účasť na pojednávaní. Odvolací súd takto postupoval i s ohľadom na fakt, že žalovaná sa nedostavila na žiadne z 8 pojednávaní pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd preto v konaní prihliadol na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy. Po preskúmaní spisového materiálu a dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa skonštatoval, že sa s odôvodnením plne stotožnil a nezistil potrebu doplnenia ďalších dôkazov. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 18. 02. 2009.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote dovolanie s poukazom na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Uviedla, že jej ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol aj napriek skutočnosti, že žalovaná ako aj jej právny zástupca sa z objektívnych príčin nemohli zúčastňovať pojednávania. Právny zástupca žalovanej sa nedostavil ani na pojednávanie vytýčené odvolacím súdom pre vopred plánovanú a nemennú návštevu lekára a svoju neúčasť riadne ospravedlnil. Ďalej uviedol, že nie je pravdou, že žalovaná nenavrhol mimosúdnu dohodu. Naopak žalovaná mala záujem riešiť vec mimosúdne, ale žalobca vôbec na jej výzvy nereagoval. Žalovaná ďalej namietala aj výšku náhrady trov, pretože právny zástupca žalobcu si účtoval aj úkony, ktorých sa vôbec nezúčastnil, nakoľko bol vopred upozornený, že sa úkon nebude konať. Odvolateľka tiež navrhla vypočutie svedkov, ktorí pracovali pre žalobcu. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudky prvostupňového aj odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým námietkou dovolateľky, že konanie súdov je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutie odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska citovaného ustanovenia významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolaiteľka okrem iného namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť pred ním konať, keď vec prejednal a rozhodol bez prítomnosti jej právneho zástupcu napriek tomu, že neúčast' na pojednávaní právny zástupca aj ona ako účastníčka konania súdu vopred oznámili a ospravedlnili.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolací súd vytýčil termín pojednávania na deň 12. 11. 2008 o 11.30 hod. Právny zástupca žalovanej pred pojednávaním oznámil súdu, že 09. 11. 2008 mal úraz v dôsledku ktorého má od 10. 11. 2008 kľudový režim a chôdzu o barliach, preto žiadal pojednávanie odročiť. Odvolací súd pojednávanie odročil na 28. 01. 2009 a predvolanie na pojednávanie doručil právnenmu zástupcovi žalovanej 17. 12. 2008. Dňa 19. 12. 2008 bolo súdu doručené ospravedlnenie právneho zástupcu žalovanej v ktorom uviedol, že v deň pojednávania sa má zúčastniť aplikácie plánovanej infúzie v zdravotnom zariadení, o čom ako dôkaz predložil výňatok fotokópie lekárskeho záznamu Dr. R., CSc. z 03. 12. 2008. Zároveň z tohto dôvodu požiadal súd o odročenie pojednávania. Súd ospravedlnenie právneho zástupcu žalovanej neakceptoval s odôvodnením, že vzhľadom na doručenie predvolania na pojednávanie dňa 17. 12. 2008 mal dostatok času vytvoriť si podmienky pre účasť na pojednávaní ako aj vzhľadom na fakt, že žalovaná sa nedostavila na žiadne z 8 pojednávani pred súdom prvého stupňa a dňa 28. 01. 2009 na pojednávaní vec prejednal a rozhodol bez účasti žalovanej a jej právneho zástupcu.

Podľa § 24 veta prvá O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Účastníkovi konania zákon priznáva právo zvoliť si v súdnom konaní zástupcu a jeho zmyslom je poskytnúť procesným právam a povinnostiam účastníka kvalifikovanú ochranu. Ak je zvoleným zástupcom advokát, plnomocenstvo nemožno obmedziť a advokát je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže urobiť účastník. Zastúpený účastník vykonáva procesné práva a povinnosti prostredníctvom advokáta, ktorému súd doručuje aj písomnosti vrátane predvolania na pojednávanie (§ 115 O. s. p.). Pokiaľ advokát požiada súd pred začatím pojednávania o jeho odročenie z dôležitého dôvodu a súd napriek tomu vec na verejnom pojednávaní v neprítomnosti právneho zástupcu účastníka prejedná a rozhodne odníme účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dôležitým dôvodom odročenia pojednávania je kolízia termínu pojednávania s termínom úkonu, ktorému sa má právny zástupca podrobiť v zdravotnom zariadení podľa určenia lekára.

V danej veci odvolací súd v rozpore s citovaným ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovanej dňa 28. 01. 2009 napriek jeho žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, čím odňal žalovanej možnosť konať pred odvolacím súdom.

Vzhľadom na existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 4 O. s. p zrušil dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí súd rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania. (§ 243d ods. 1 O. s. p.)

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková